



Auteur(s): Kristien Carnel en Ine Bogaerts
Titel: Competentiematrix bachelor in het onderwijs
Uitgeverij: Acco
Plaats: Leuven/Voorburg
Jaar: 2008 (tweede, volledig herziene versie)
Pagina's: 43
ISBN-13: 978-90-334-6950-3



Wat wordt er verwacht van beginnende en ervaren leerkrachten? Het antwoord op deze vraag werd door de minister van onderwijs gegeven in het *Decreet betreffende het beroepsprofiel voor de leraar*. Dat antwoord was zeer duidelijk: de kwaliteitsstandaard voor de lerarenopleidingen zijn de basiscompetenties.

Deze basiscompetenties werden door de auteurs van dit boek, op basis van een diepgaand onderzoek, vertaald naar een opleidingsprofiel waarbij er tegelijkertijd aandacht was voor recente onderwijskundige en maatschappelijke ontwikkelingen. Het resultaat van deze vertaling was een boomstructuur. Eén van de auteurs, Kristien Carnel, opleidingshoofd aan de Katholieke Hogeschool Leuven, legt deze structuur uit als volgt:

Deze structuur willen we duiden met volgende metafoor. De stam vormt als het ware de visie van de leraar, zijn opvattingen, kortom zijn professionele identiteit. De takken van de boom beschouwen we als de verantwoordelijkheden van de leraar. De zijtakken zijn de taakvelden. De knoppen en blaadjes vergelijken we met de competenties en concrete gedragingen. Ze geven zuurstof aan de stam, versterken de professionele identiteit (blz.2).

De 4 verantwoordelijkheden, elk met hun bijbehorende taakvelden, zijn:

- samen school maken als
 - partner in een team
 - partner van collega's ouders en zorgverstrekkers met het oog op inhoudelijke afstemming
 - zorgverstrekker
- binnen een (klas)groep functioneren als
 - opvoeder
 - begeleider van leer- en ontwikkelingsprocessen
- kwaliteit borgen als
 - taalleraar
 - reflectieve practicus
 - professional
 - lid van de onderwijsgemeenschap
- onderwijs ontwikkelen/vernieuwen als
 - onderzoeker en vernieuwer
 - cultuurparticipator
 - coach in het gebruik van ICT

Daarbij worden er vier beheersingsniveaus onderscheiden in een continuüm van het elementaire tot het professionele niveau.

Het grootste gedeelte van dit werk bestaat uit een zeer gedetailleerde matrix waarin alle verantwoordelijkheden met hun onderscheiden taakvelden op de vier beheersingsniveaus concreet omschreven worden in termen van *zijnskenmerken* voor de leerkracht.

Een absolute aanrader voor iedereen die zicht wil krijgen op wat het beroep van leerkracht in het lager onderwijs inhoudt.

[2008-06-21]